

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2018/1928**z dnia 6 grudnia 2018 r.****przyznająca odstępstwo Danii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego***(notyfikowana jako dokument nr C(2018) 8081)***(Jedynie tekst w języku duńskim jest autentyczny)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dnia 18 listopada 2002 r. Komisja przyjęła decyzję 2002/915/WE⁽²⁾ przyznającą odstępstwo, o które wniosła Dania zgodnie z dyrektywą 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, zezwalając Danii na stosowanie rocznie na hektar do 230 kg azotu pochodzącego z nawozu naturalnego w niektórych gospodarstwach hodowli bydła w ramach duńskiego programu działań na lata 1999–2003. Odstępstwo to zostało przedłużone decyzją Komisji 2005/294/WE⁽³⁾ w związku z duńskim programem działań na lata 2004–2007, decyzją Komisji 2008/664/WE⁽⁴⁾ w związku z duńskim programem działań na lata 2008–2012, decyzją wykonawczą Komisji 2012/659/UE⁽⁵⁾ w związku z duńskim programem działań na lata 2008–2015 oraz decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2017/847⁽⁶⁾ w związku z duńską regulacją składników odżywczych w rolnictwie oraz duńskim programem działań dotyczącym azotanów z czerwca 2017 r.
- (2) Odstępstwo przyznane decyzją wykonawczą (UE) 2017/847 dotyczyło (w okresie 2015–2016) około 1 466 gospodarstw hodowli bydła, 443 134 dużych jednostek przeliczeniowych i 210 061 hektarów gruntów ornych, czyli odpowiednio 4,2 % łącznej liczby gospodarstw, 19,6 % łącznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych i 8,6 % ogólnej ilości gruntów ornych w Danii.
- (3) W dniu 6 lutego 2018 r. Dania złożyła Komisji wniosek o przedłużenie odstępstwa na mocy pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG.
- (4) W Danii funkcjonuje plan działań na lata 2017–2020 zgodnie z art. 5 dyrektywy 91/676/EWG, zgodnie z częściami zarządzenia w sprawie komercyjnych zwierząt gospodarczych, nawozu naturalnego, kiszzonek itp. nr 865 z dnia 23 czerwca 2017 r. ze zmianami, ustawą skonsolidowaną w sprawie korzystania z nawozów w rolnictwie i pokrywy roślinnej 388 nr 433 z dnia 3 maja 2017 r. ze zmianami oraz zarządzeniem w sprawie korzystania z nawozów w rolnictwie w okresie planowania 2017–2018 nr 963 z dnia 12 lipca 2017 r. Jako uzupełnienie tych środków Dania realizuje w 2017 i 2018 r. ukierunkowany system międzyplonów, a od roku 2019 – ukierunkowaną regulację, zgodnie z ustawą w sprawie korzystania z nawozów w rolnictwie i pokrywy roślinnej. Ponadto duńskie ustawodawstwo obejmuje nowe ogólne regulacje dotyczące fosforu zgodnie z ustawą w sprawie hodowli zwierząt gospodarskich i korzystania z nawozu oraz zarządzeniem w sprawie komercyjnych zwierząt gospodarczych, nawozu naturalnego, kiszzonek itp.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja Komisji 2002/915/WE z dnia 18 listopada 2002 r. dotycząca wniosku o odstępstwo na mocy ust. 2 lit. b) załącznika III i art. 9 dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 319 z 23.11.2002, s. 24).

⁽³⁾ Decyzja Komisji 2005/294/WE z dnia 5 kwietnia 2005 r. dotycząca wniosku o odstępstwo na mocy ust. 2 lit. b) załącznika III i art. 9 dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 94 z 13.4.2005, s. 34).

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji 2008/664/WE z dnia 8 sierpnia 2008 r. zmieniająca decyzję 2005/294/WE dotyczącą wniosku o odstępstwo na mocy ust. 2 lit. b) załącznika III i art. 9 dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 217 z 13.8.2008, s. 16).

⁽⁵⁾ Decyzja wykonawcza Komisji 2012/659/UE z dnia 23 października 2012 r. przyznająca Królestwu Danii odstępstwo na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 295 z 25.10.2012, s. 20).

⁽⁶⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/847 z dnia 16 maja 2017 r. przyznająca odstępstwo Danii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 125 z 18.5.2017, s. 35).

- (5) Duńskie przepisy wykonujące dyrektywę 91/676/EWG obejmują ograniczenia dotyczące stosowania azotu. Przepisy ograniczające stosowanie fosforu weszły w życie w sierpniu 2017 r.
- (6) Duńskie przepisy prawne obejmują ukierunkowany system łączony dla nieobowiązkowych i obowiązkowych międzyplonów na okres objęty niniejszą decyzją. W ramach tego systemu obowiązkowe przepisy dotyczące międzyplonów powinny wchodzić w życie automatycznie, jeżeli dobrowolne porozumienia w odniesieniu do międzyplonów nie zapewnią osiągnięcia wyznaczonych celów w dziedzinie ochrony środowiska. Obszary pokryte międzyplonami są uzupełnieniem krajowego wymogu dotyczącego obowiązkowych międzyplonów zgodnie z duńską ustawą nr 433 z dnia 3 maja 2017 r. w sprawie korzystania z nawozów w rolnictwie i pokrywy roślinnej. System ten jest konieczny do zapewnienia, by stosowanie obecnego odstępstwa nie doprowadziło do spadku jakości wody.
- (7) Informacje dostarczone przez Danię w kontekście odstępstwa przyznanego decyzją wykonawczą (UE) 2017/847 wskazują, że odstępstwo to nie prowadzi do pogorszenia jakości wody w porównaniu z obszarami, które nie są objęte odstępstwem. Z danych dotyczących wdrażania dyrektywy 91/676/EWG w latach 2012–2015 ⁽¹⁾ wynika, że w odniesieniu do wód gruntowych w 83,4 % punktów monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 50 mg/l, a w 27,5 % – poniżej 25 mg/l. W przypadku słodkich wód powierzchniowych w 99,4 % punktów monitorowania średnie stężenie azotanów wynosi poniżej 50 mg/l, a w 85,8 % – poniżej 25 mg/l. Dane z monitorowania wykazują ogólną stałą tendencję w zakresie stężenia azotanów w wodach gruntowych i słodkich wodach powierzchniowych w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym (2008–2011). Dane na temat eutrofizacji wskazują, że 25 % monitorowanych jezior zaklasyfikowano jako o jeziora o bardzo dobrym lub dobrym stanie, a 75 % jako jeziora o stanie poniżej dobrego, a 2 z 119 monitorowanych wód przyujściowych/przybrzeżnych zostało sklasyfikowane jako wody o dobrym stanie.
- (8) Komisja, po zbadaniu wniosku Danii na podstawie elementów opisanych w ust. 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG oraz w świetle doświadczeń zdobytych w stosowaniu odstępstwa zgodnie z decyzjami 2002/915/WE, 2005/294/WE, 2008/664/WE i decyzją wykonawczą 2012/659/UE, uznaje, że – jeżeli spełnione zostaną pewne ściśle warunki dotyczące międzyplonów, pułapów dotyczących fosforu, płodozmianu, stosowania nawozu naturalnego i innych nawozów, badania próbek gleby i ich analizy – ilość nawozu naturalnego przewidziana przez Danię – 230 kg azotu na hektar rocznie – nie przeszkodzi w osiągnięciu celów dyrektywy 91/676/EWG.
- (9) W gospodarstwach uprawnionych do stosowania nawozu w ilości do 230 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie plany nawożenia powinny być aktualizowane terminowo w celu zapewnienia spójności z faktycznymi praktykami rolniczymi, a stała pokrywa roślinna na gruntach ornych i międzyplony powinny być wykorzystywane do odzyskiwania azotanów wymytych z podglebia w okresie jesiennym oraz ograniczania ich wymywania w okresie zimowym.
- (10) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ przewiduje kompleksowe, transgraniczne podejście do ochrony wód zorganizowane wokół obszarów dorzeczy, mające na celu osiągnięcie dobrego stanu wód europejskich do 2015 r. Ograniczenie składników odżywczych stanowi integralny element tego celu. Przyznanie odstępstwa na podstawie niniejszej decyzji nie narusza przepisów przyjętych na podstawie dyrektywy 2000/60/WE i nie wyklucza konieczności zastosowania dodatkowych środków w celu wypełnienia zobowiązań z nich wynikających.
- (11) W dyrektywie 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ określono przepisy ogólne służące ustanowieniu infrastruktury informacji przestrzennej w Unii dla celów polityki unijnej w zakresie ochrony środowiska oraz obszarów polityki lub działań mogących oddziaływać na środowisko. W stosownych przypadkach informacje przestrzenne zgromadzone w ramach niniejszej decyzji powinny być zgodne z przepisami określonymi we wspomnianej dyrektywie. W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych i zwiększenia spójności danych przy gromadzeniu niezbędnych danych w ramach niniejszej decyzji Dania powinna korzystać z informacji uzyskanych w ramach zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli ustanowionego na podstawie tytułu V rozdział II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ SWD (2018) 246 final – Dokument roboczy służb Komisji towarzyszący sprawozdaniu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie wykonania dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego na podstawie sprawozdań państw członkowskich za okres 2012–2015.

⁽²⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

- (12) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo

Odstępstwo, o przyznanie którego Dania złożyła wniosek pismem z dnia 6 lutego 2018 r. w celu zezwolenia na stosowanie na gruntach większej ilości nawozu naturalnego od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG, przyznaje się z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Zakres

Przyznawane odstępstwo stosuje się do gospodarstw hodowli bydła, w których system płodozmianu obejmuje więcej niż 80 % roślin uprawnych o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji i dla których zostało udzielone zezwolenie zgodnie z art. 6.

Artykuł 3

Definicje

Na potrzeby niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „gospodarstwo hodowli bydła” oznacza gospodarstwo produkujące rocznie ponad 300 kg azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych, z czego co najmniej dwie trzecie pochodzą od bydła;
- b) „rośliny uprawne podsiewane trawą” oznaczają zboża na kiszonkę, kukurydzę na kiszonkę, zboża jare, zboża ozime lub jęczmień jary i groszek, podsiewane trawą przed zbiorami lub po zbiorach;
- c) „uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji” oznaczają:
  - (i) trawę;
  - (ii) trawę jako międzyplon;
  - (iii) buraki pastewne;
  - (iv) rośliny uprawne podsiewane trawą;
  - (v) cykorię;
- d) „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone;
- e) „profil glebowy” oznacza warstwę gleby sięgającą od poziomu gruntu do głębokości 0,90 m lub do średniego najwyższego poziomu wód gruntowych, jeżeli poziom wód gruntowych znajduje się wyżej niż 0,90 m poniżej poziomu gruntu;

Artykuł 4

Warunki odstępstwa

Odstępstwa udziela się na następujących warunkach:

- (1) Dnia 1 sierpnia 2017 r. weszło w życie zarządzenie w sprawie komercyjnych zwierząt gospodarczych, nawozu naturalnego, kiszzonek itp. nr 865 z dnia 23 czerwca 2017 r., ustalające bezpośrednie pułapy fosforu na różnych poziomach w całym kraju, w zależności od rodzaju nawozu. Pułapy dotyczą stosowania fosforu ze wszystkich rodzajów nawozów: nawozów organicznych, w tym nawozu naturalnego, produktu pofermentacyjnego z produkcji biogazu, odgazowanej biomasy roślinnej, szlamu z oczyszczalni ścieków komunalnych, jak również nawozów przemysłowych. Bardziej rygorystyczne pułapy stosowania fosforu stosuje się w niektórych zlewniach środowisk wodnych narażonych na fosfor.
- (2) Należy wprowadzić system wskaźników i system monitorowania ilości fosforu stosowanego na obszarach rolnych w Danii. Jeżeli system wskaźników lub system monitorowania wykaże, że rzeczywisty średni roczny poziom nawożenia fosforem na gruntach rolnych w Danii może przekroczyć lub już przekracza średnie krajowe poziomy nawożenia fosforem, które mają zostać osiągnięte w okresie 2018–2025, pułapy maksymalnego stosowania fosforu zostaną odpowiednio obniżone.

- (3) Dnia 5 kwietnia 2017 r. weszła w życie duńska ustawa nr 310 z dnia 4 kwietnia 2017 r. zmieniająca ustawę w sprawie korzystania z nawozów w rolnictwie i pokrywy roślinnej (wymóg ustanowienia ukierunkowanych międzyplonów), ustanawiająca ukierunkowany system łączony dla nieobowiązkowych i obowiązkowych międzyplonów ze względu na potrzebę ograniczenia zawartości azotanów w jednolitych częściach wód podziemnych i w wodach przybrzeżnych. W ramach tego systemu obowiązkowe przepisy dotyczące uprawy międzyplonów wchodzi w życie automatycznie, jeżeli dobrowolne porozumienia w odniesieniu do międzyplonów nie zapewnią osiągnięcia wystarczających celów w dziedzinie ochrony środowiska. Zgodnie z ustawą nr 497 z dnia 22 maja 2018 r. o zmianie ustawy w sprawie korzystania z nawozów w rolnictwie i pokrywy roślinnej (ukierunkowana regulacja azotanów), międzyplony można zastąpić określonymi alternatywnymi środkami w ramach systemu.
- (4) Uprawy międzyplonów ustalone w ramach tego systemu są liczone dodatkowo w stosunku do międzyplonów sadzonych w celu spełnienia obowiązujących wymogów krajowych na poziomie 10 lub 14 % międzyplonów na powierzchni gruntów i nie mogą być ustalone na tym samym obszarze, który jest wykorzystywany w celu spełnienia wymogu obszaru proekologicznego w odniesieniu do międzyplonów.

Artykuł 5

Wnioski o udzielenie zezwolenia

1. Hodowcy bydła mogą złożyć do właściwych organów wnioski o roczne zezwolenie na stosowanie nawozu naturalnego zawierającego do 230 kg azotu na hektar w okresie planowania.

Termin składania wniosków jest taki sam, jak krajowy termin składania wniosków o płatność podstawową w ramach WPR oraz składania wniosków o kwoty nawozów i planów dotyczących międzyplonów.

2. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za oświadczenie wnioskodawcy, że warunki określone w art. 7, 8 i 9 są spełnione.

Artykuł 6

Przyznawanie zezwoleń

Zezwolenia na stosowanie nawozu pochodzącego z odchodów bydła, w tym odchodów pochodzących bezpośrednio od zwierząt oraz przetworzonego nawozu naturalnego, zawierającego do 230 kg azotu na hektar w każdym okresie planowania, przyznawane są zgodnie z warunkami określonymi w art. 7, 8 i 9.

Artykuł 7

Warunki dotyczące stosowania nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Całkowita dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na składniki pokarmowe poszczególnych roślin uprawnych oraz uwzględnia zawartość tego składnika pokarmowego w glebie. Nie przekracza ona maksymalnych norm stosowania określonych w zarządzeniu nr 963 w sprawie wykorzystania nawozów w rolnictwie w okresie planowania 2017–2018 (z 12 lipca 2017 r.) oraz w odpowiednich zarządzeniach dotyczących kolejnych okresów planowania.
2. Należy opracować plan nawożenia całego obszaru gospodarstwa hodowlanego, który należy przechowywać w gospodarstwie. Plan obejmuje okres od dnia 1 sierpnia do dnia 31 lipca następnego roku. Plan nawożenia zawiera:
- plan płodozmianu określający:
    - powierzchnię działek zawierających uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji;
    - powierzchnię działek zawierających inne uprawy niż uprawy wymienione w punkcie (i);
    - szkicową mapę określającą położenie poszczególnych działek, o których mowa odpowiednio w punktach (i) oraz (ii);
  - liczbę zwierząt gospodarskich w gospodarstwie, opis systemu magazynowania i przechowywania nawozu naturalnego wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
  - obliczenie azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego wytworzonych w gospodarstwie;
  - opis przetwarzania nawozu naturalnego i, w stosownych przypadkach, oczekiwane cechy przetworzonego nawozu naturalnego;
  - ilość, rodzaj i cechy nawozu dostarczonego poza gospodarstwo rolne lub do niego;
  - przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu w podziale na poszczególne działki;
  - obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne działki;

- h) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne działki;
- i) wskazanie czasu stosowania nawozu naturalnego i chemicznego.

Plan nawożenia musi zostać poddany przeglądowi najpóźniej do siedmiu dni od wprowadzenia wszelkich zmian w praktykach rolniczych stosowanych w gospodarstwie. Plan nawożenia musi zostać przedłożony właściwym organom co roku najpóźniej do końca marca.

3. Nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie od 31 sierpnia do 1 marca na użytkach zielonych, które kolejnej wiosny zostaną zaorane.

Artykuł 8

Warunki dotyczące badania próbek gleby i ich analizy

1. Próbkę pobiera się z górnej warstwy gleby na użytkach rolnych, sięgającej do 30 cm w głąb ziemi, i analizuje pod kątem zawartości azotu i fosforu.
2. Pobieranie próbek oraz analizę przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa hodowli bydła jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby.
3. Na każdym pięć hektarów użytków rolnych przeprowadza się co najmniej jedno pobranie próbek i analizę.
4. Wyniki analiz muszą być dostępne do wglądu podczas kontroli w gospodarstwie hodowlanym.

Artykuł 9

Warunki dotyczące gospodarowania gruntami

1. Na co najmniej 80 % obszaru, na którym można stosować nawóz naturalny, uprawia się rośliny uprawne o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji.
2. Nie wykonuje się orki międzyplonów z trawy przed dniem 1 marca w roku następującym po roku, w którym zostały ustanowione.
3. Krótkotrwałe użytki zielone należy zaorać wiosną. Uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji wysiewa się jak najszybciej i nie później niż trzy tygodnie po zaoraniu trawy.
4. Rośliny uprawne wykorzystywane w systemie płodozmianu nie obejmują roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny, z wyjątkiem następujących roślin:
  - a) koniczyny na użytkach zielonych, na których zawartość koniczyny i lucerny wynosi mniej niż 50 %;
  - b) lucerny na użytkach zielonych, na których zawartość koniczyny i lucerny wynosi mniej niż 50 %;
  - c) jęczmienia i groszku podsianych trawą.
5. Normy dotyczące nawozów azotowych w odniesieniu do upraw, na których wcześniej istniały krótkotrwałe użytki zielone, są obniżane o wartość azotu w poprzedniej uprawie zgodnie z zarządzeniem nr 963 w sprawie wykorzystania nawozów w rolnictwie w okresie planowania 2017–2018 (z 12 lipca 2017 r.) oraz z odpowiednimi zarządzeniami w sprawie kolejnych okresów planowania, jeśli chodzi o normy odnoszące się do nawożenia, tabelę norm nawożenia dotyczących upraw rolnych i warzyw oraz kolejne zmiany.

Artykuł 10

Monitorowanie

1. Właściwe organy zapewniają, aby sporządzono mapy pokazujące:
  - a) odsetek gospodarstw hodowli bydła posiadających zezwolenie w każdej gminie;
  - b) odsetek zwierząt gospodarskich objętych zezwoleniem w każdej gminie;
  - c) odsetek gruntów rolnych objętych zezwoleniem w każdej gminie;

Mapy muszą być aktualizowane co roku.

Dane na temat systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach hodowli bydła korzystających z zezwolenia na mocy niniejszej decyzji są gromadzone przez właściwe organy. Te dane muszą być aktualizowane co roku.

2. Właściwe organy monitorują wody strefy korzeniowej, wody powierzchniowe i gruntowe i dostarczają Komisji informacje na temat zawartości azotu i fosforu w profilu glebowym oraz stężeń azotanów w wodach powierzchniowych i gruntowych, w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem.

Monitorowanie przeprowadza się na poziomie pola w gospodarstwie rolnym w krajowym programie monitorowania zlewni rolniczych. Punkty monitorowania obejmują najważniejsze typy gleby, praktyki nawożenia i uprawy.

Na obszarach, na których występują gleby piaszczyste, prowadzi się wzmocnione monitorowanie jakości wody. Ponadto stężenie azotanów w wodach powierzchniowych i gruntowych jest monitorowane w co najmniej 3 % wszystkich gospodarstw korzystających z zezwoleń.

3. W ramach krajowego programu monitorowania zlewni rolniczych właściwe organy przeprowadzają badania i regularne analizy składników odżywczych oraz dostarczają dane na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach hodowli bydła korzystających z zezwolenia.

Zebrane informacje i dane pochodzące z analizy składników odżywczych, o której mowa w art. 7, oraz pochodzące z monitorowania, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, są stosowane w modelowych obliczeniach wielkości strat azotu i fosforu z gospodarstw hodowli bydła korzystających z zezwolenia, w oparciu o zasady naukowe.

4. Właściwe organy określają i zapisują wielkość procentową gruntów objętych odstępstwem obsianych:

- a) koniczyną lub lucerną na użytkach zielonych;
- b) jęczmieniem i groszkiem podsianymi trawą.

Artykuł 11

Weryfikacja

1. Właściwe organy zapewniają objęcie kontrolą administracyjną wniosków o przyznanie zezwolenia. Jeżeli kontrola wykáže, że wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 7, 8 i 9, wniosek zostanie odrzucony, a wnioskodawca zostanie poinformowany o przyczynach odrzucenia wniosku.

2. Właściwe organy ustanawiają program inspekcji w gospodarstwach korzystających z zezwoleń.

Program ten jest oparty na analizie ryzyka dotyczącej wyników kontroli w poprzednich latach w odniesieniu do warunków określonych w art. 7, 8 i 9 oraz wyników kontroli zgodności z przepisami krajowymi transponującymi dyrektywę 91/676/EWG.

3. Inspekcje obejmują inspekcje polowe i kontrole na miejscu dotyczące zgodności z warunkami określonymi w art. 7, 8 i 9 i obejmują rocznie co najmniej 7 % gospodarstw hodowli bydła korzystających z zezwolenia. Jeżeli gospodarstwo hodowli bydła nie spełni tych warunków, posiadacz zezwolenia zostanie ukarany karą pieniężną zgodnie z przepisami krajowymi i nie będzie uprawniony do uzyskania zezwolenia w kolejnym okresie planowania.

4. Właściwe organy muszą otrzymać odpowiednie uprawnienia i środki niezbędne do weryfikacji zgodności z warunkami odstępstwa przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 12

Sprawozdawczość

Co roku, najpóźniej do 31 grudnia, właściwe organy przedkładają Komisji sprawozdanie zawierające następujące informacje:

- a) mapy określające odsetek gospodarstw hodowli bydła, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdej gminie oraz mapy miejscowego użytkowania gruntów, o których mowa w art. 10 ust. 1;
- b) wyniki monitorowania wód gruntowych i powierzchniowych w odniesieniu do stężeń azotanów i fosforu, łącznie z określonymi w art. 10 ust. 2 informacjami na temat tendencji w zakresie jakości wody w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem oraz wpływu odstępstwa na jakość wody;
- c) wyniki monitorowania gleby w odniesieniu do stężeń azotu i fosforu w wodzie strefy korzeniowej w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem, o którym mowa w art. 10 ust. 2;
- d) wyniki badań miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych, o których mowa w art. 10 ust. 3;
- e) wyniki modelowych obliczeń wielkości strat azotu i fosforu z gospodarstw hodowli bydła korzystających z zezwolenia, o których mowa w art. 10 ust. 3;

- f) tabele zawierające odsetek gruntów rolnych objętych odstępstwem, pokrytych koniczyną lub lucerną oraz jęczmie- niem/groszkiem podsianymi trawą, o których mowa w art. 10 ust. 4;
- g) ocenę realizacji warunków odstępstwa na podstawie kontroli na poziomie gospodarstwa oraz informacje dotyczące gospodarstw hodowli bydła niespełniających warunków na podstawie wyników kontroli administracyjnych i inspekcji, o których mowa w art. 11;
- h) tendencje w zakresie liczby zwierząt gospodarskich i produkcji nawozu naturalnego w ramach każdej kategorii zwierząt gospodarskich w Danii i w gospodarstwach hodowli bydła korzystających z odstępstwa.
- i) realizację warunków odstępstwa określonych w art. 4.

Dane przestrzenne zawarte w sprawozdaniu w stosownych przypadkach spełniają przepisy dyrektywy 2007/2/WE. Gromadząc niezbędne dane w ramach niniejszego odstępstwa, Dania powinna w stosownych przypadkach korzystać z informacji uzyskanych w ramach zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli ustanowionego na podstawie art. 67 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

Artykuł 13

Okres stosowania

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 31 lipca 2020 r.

Artykuł 14

Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Danii.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 grudnia 2018 r.

W imieniu Komisji
Karmenu VELLA
Członek Komisji
